

אין צדין פרק שלישי ביצה

כו.

עין משפט
נר מצוה

כו א מי פ"ג
מבולטות אותן ביר"ט,
הלכה ד סג עין רא
טו"ע י"ד י"ז ע"י עסקן
א:

רבינו הגנאל

נגמר בשולן נראו, ואנו
מבשלין אותן ביר"ט,
נהה אין מוקצה. א"ל
אבי ולטעמין תיקשי
לך כל קדירות דבין
השפוטות דאיתן ורתחות
בין השמשות ואין ראויית
לאיכלה, ולמחר אוכלין
מניניהו, אלא כל דבר
שגמרו בידי אדם כגון
אילו לא קמביעא לן
ורדיא אין מוקצה, כי
קמביעא לן גמרו בידי
שמים, ולא איפשיטא.
ו' יהודה נשיאה הוה
ליה בבור, שרדיה לר'
אמי ביר"ט לבקרו, סבר
דלא למיתוהי. א"ל
ו' ירימה והא ר'
יהודה הני במתניתין
יד מומחה ויראה, ור'
יהודה ור' שמעון הלכה
כר' יהודה. ואקיימנא
למתניתין בראין מומין
ביר"ט פליגי, ר' יהודה
ממיר ור' שמעון אסר,
וכן ר' יצחק נפחא לא
דבה לבקר מומין ביר"ט,
ואמר לו ר' ירימה כמו
שאמר לר' אמי, א"ל
ר' אבא לר' ירימה לפה
איך מניח לר' אמי ולר'
יצחק נפחא לעשות כר'
שמעון דאמר אין רואין
מומין, א"ל ר' ירימה
ואת מה בידך, א"ל
הכי אמר זעירא הלכה
כר' שמעון, ואקיימנא
מסתברא קאמר, מדקתי
לה ר' אושפיא במתניתא
דאיתיה בהריה הא דר'
שמעון בלשון חכמים,
ש"מ הילכתא כותיה, מאי
ה"ש מדרשאכתי
ו' שמעון בן מנסיא
וחביריו שהקדימו באותו
הזמן שהיו קודם ר' מאיר,
ואמרו הלכה כר' מאיר,
התן בכבורות [בפרק]
עד כמה ישראל חיב
ליטפל בכבור, השוחט
את הכבור ואח"כ הראה
מומר, ר' יהודה מתיר, ר'
מאיר אומר הואיל ונשחט
שלא ע"פ מומחה אסור.
דייקינן אלמא קסבר ר'
מאיר ראיית בכור לאו
כראיית טריפה כו', א"ל
אבי התם בראיית
מומין ביר"ט פליגי,
בבזירת מומין שבגוף אטו
מומין שבעין פליגי, מפני
שמשנתן לאחר מיתה,
וקנסא הוא דקא קניס ר'
מאיר התם. מאי ורדינאה
לא היה רואה מומין
בכור ביר"ט, וא"ר אמי
שפיר עביד דלא חוי, ר'
אמי הוה רואה מומין
בעיורט ולמחר ביר"ט הוה
שואל אין נפל בר מום.

אמרו נמרו בידי אדם לא מבעיא לן וכו'. וה"ל אמאי אין מוכיח
מהייל דכופין את הסל לפני האפרוחין כדי שיעלו וירדו
וקאמר [שבת ג.] מותר לנטולס פי' אחר שירדו מותר לנטולס הסל
אע"פ שהיה אסור כשעלו האפרוחים עליו נחתי היום אלמא אין
מוקפה לחתי שבת ט וי"ל דשתי התם
דהו כמו גמרו צדי אדם שצדו
להפריחם מעליו דהא שרינן קדרות
אע"ג דצין השמשות רוחות הן ועוד
יש לומר דהתם מיייר לענין טלטול
דפשיטא ליה דאין מוקפה לחתי שבת
והכא קא צעי לענין אכילה:

אמרו ר' מאיר קנסא קא קניס.
ופסקין רבינו יצחק דהלכה
כרבי יהודה דקצעי התם בצבורות
(דף כח: ושם) סתמא דש"ס אליבא
דר' יהודה ואע"ג דר' מאיר ור' יהודה
ט הלכה כרבי מאיר בגזרותיו איינו
ודאי בגזרותיו אכל לא כקנסותיו ט:
ועל

למעבד עובדא כר' שמעון א"ל ואת מה בידך א"ל הכי אמר ר' זירא הלכה
כר' שמעון אמר ט מאן דהוא ט אזכיר ואסק להתם ואגמרה לשמענתא מפומיה
דמרה כי סליק להתם אשכחיה לר' זירא א"ל אמר מר הלכה כרבי שמעון
א"ל לא אנא מסתברא אמרי מדרקתני במתניתין ר' שמעון אומר כל שאין
מומו ניכר מבעוד יום אין זה מן המוכן וקתני לה כברייתא בלשון חכמים
ש"מ מסתברא כוותיה מאי הוה עלה אמר רב יוסף ת"ש דתלמיא ט באשלי
רבבי דאמר רבי שמעון בן פוי א"ר יהושע בן לוי א"ר יוסי בן שאול אמר
רבי משום קהלא קדישא דבירושלים ר' שמעון וחביריו אמרו הלכה כרבי
מאיר אמרו והא אינהו קשישי מניה טובא אלא בשיטת ר' מאיר אמרוה
דתנן השוחט את הבכור ואחר כך הראה את מומו ר' יהודה מתיר ורבי
מאיר אומר ה"ואיל ונשחט שלא על פי מומחה אסור אלמא קסבר ר' מאיר
ראיית בכור לאו כראיית טריפה כבוד מחיים כבוד ראה ראיית טריפה לאחר
שחיטה ומינה ראיית טריפה אפילו ב"ט ראיית בכור מערב י"ט א"ל אביי אמו
התם בראין מומין פליגי בקנסא פליגי דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי
יוחנן ב"דוקין שבעין כולי עלמא לא פליגי דאסור משום דמשתנין כי פליגי
במומין שבגוף רבי מאיר סבר גזרינן מומין שבגוף אטו מומין שבעין ור'
יהודה סבר לא גזרינן אמר רב נחמן בר יצחק מתניתין נמי דיקא דקתני ר'
מאיר אומר הואיל ונשחט שלא על פי מומחה אסור שמע מינה קנסא הוא
דקא קניס שמע מינה אמי ורדינאה חוי בוכרא דבי נשיאה הוה ביומא
טבא לא הוה חוי אתו ואמרו ליה לרבי אמי אמר להו שפיר קא עביד
דלא חוי איני והא רבי אמי גופיה חוי רבי אמי כי חוי מאתמול הוה חוי
וב"ט

גמר להו בשוליייהו. אשתרו ולא אמרינן שעה אחת היו מוקפות
וידחו: ולטעמין. דמשוית להו לתיבתן תורת מוקפה וילפת מינה
דאין מוקפה לחתי שבת: פקשי לך. מהשמה ללא מוכל לתוך היאך
אלו אוכלים שום קדרות צלילי שצמות דעל כרחק המוקפה לצין
השמשות מוקפה לכולי יומא והכי
צין השמשות כל הקדרות מסולקות
מרותמות מן הכירה ואכלינן מנייהו
לאורתא: אלא מידי וגמרו צדי אדם
לא קא מציעא לן. דיון צידו
לתקנו צו ציוס לא מוקפה ליה מדעמיה
מפני דחיימו הלכך פולין ועדשים
אינס ראייה לכאן ומהאי טעמא נמי
שרינן קדרות של צין השמשות: כי
קא מציעא לן גמרו צדי שמים.
ע"י חמה דיון שאין צידו לתקנו מסה
דעמיה מניה: הוה ליה הסוה כוכרא.
והיו לו צביתו כהניס גומיין על
שלחנו ואוכלין בצבורות: רבי יהודה
ור' שמעון הלכה כרבי יהודה. הכי
כילינן להו צעירויין (דף מ:): אמר
ליה. ר' זריקא לר' אבא: ואם מה
בידך. לשצקת לרבי יהודה ובעית
למעבד כר' שמעון ממי שמעת דהלכה
כר' שמעון צו: אמר מר אף דהוא.
אחד מן התלמידים מי שהוא ולא נודע
שמו: אזכיר ואסק. יהי רצון שאזכה
לעלות לארץ ישראל למקום שרבי
זירא שם דהוא מרה דשמעתא דאמרי
משמיה הלכה כר' שמעון ואגמרה
לשמעתא מפומיה: אלא מסתברא
אמרי כן אמרתי דמסתברא כרבי
שמעון אכל לא שמעתי שהוקצעה
הלכה למעשה כמותו: בלשון חכמים.
דקתני לעיל) אתא ואייתי מתניתא
צדיה צין שגולד צו מוס מעי"ט צין
שגולד צו מוס צי"ט חכמים אומרים
לוה ור' שמעון הוא דקאמר הכי וקרי
ציה חכמים: באשלי רבני. צחללים
גדולים וגסים פקשינן לנתק כלומר
חכמים גדולים אגמרה ואין נוטין
לצטל דברייה: ר' שמעון צן מנסיא
וחציריו. אותן שאמר עליהן הרי
אמרו אין רואין מומין צי"ט: אמרו
הלכה כר' מאיר. בצבורות. השתא
משמע שמעדין קהלא קדישא על ר'

אמר מאן דהוא. אדם
אחד מן הדוח (ויר"ט כב).
אחד מן התלמידים ולא היו
זוכרין אלו שערבו הגמאל
מי היה (והולין ג). באשלי
ברבבי. תלמי עבסי
ומוקס. ויש אומרים
באלנות גדולות. כמו ויע
אשל (ע"ז ט). ואחר כך
הראה את מומו. לאחר
שחיטה ומנחא קבוע
(בכורות כח).

שמעון צן מנסיא שאומר עוד דבר זה. ומפרש רב יוסף אמרו צממיה וכי אפשר שקהלא קדישא אומרים דבר זה על ר' שמעון צן מנסיא
וחציריו אמרו הלכה כר' מאיר ועדיין כותייהו: והא אינסו קדימי וקשישי מיניה עובא. קהלא קדישא דאמרה רבי להא שמעתא משמיהו
קשישי מר' שמעון צן מנסיא טובא דהא ר' שמעון צן מנסיא צימי רבי וצניו היה דתתן בצבורות [פ"ז ה"ט] אמר ר' שמעון צן מנסיא אלו שבע
מדות שמו חכמים צמלמדיים כלן נתקיימו צרבי וצניו ועליל נמי אפלוג צהדיה ויסיי אמרו ההוא קהלא קדישא הלכה משמיה דר' שמעון
צן מנסיא דקתני ר' שמעון וחציריו אמרו הלכה כר' מאיר: אלא. הכי אמור קהלא קדישא ר' שמעון צן מנסיא וחציריו שאמרו אין רואין
מומין בשטת ר' מאיר אמרוה. וכן אפשר שהוקנים נתנו דעתם על דברי הצבורים ואמרו דברי פלוני נוטין אחר דברי ר' פלוני שהיה לפניו:
השוטת אס בכבור. קודם שהמירו חכס ואח"כ הראה את מומו לתכס: אלמא קסבר ר' מאיר ראיית בכור. אינה קלה כראיית טריפה
דאחשבה וצני. ומומה למדו ר' שמעון צן מנסיא וחציריו ואמרו כיון דחשיבא כולי האי הוה ליה כמתקן ט וכדן דין ואסור לראותו צי"ט
ואע"פ שהטריפה נצדקה צי"ט והיו צניו ורבי שמעון צן מנסיא קהלא קדישא דהא דר' שמעון כר"מ אולא וקמו להו ר' שמעון צן יומי ור'
מאיר כדחא שיטתא וי"ל ר' יהודה ימיד ואין דבריו של אחד צמקום שנים: אמר ליה אביי. לרב יוסף: אטו. היא דר"מ דכבור צרוצין
מומין לאחר שחיטה פליגי ומשום טעמא דחשיבותא אמרה ר"מ למלתיה והא קנסא קניס כדמפרש ואילו אילו אדם אחר שחטו וכסבור שהוא
ניתר מפי מומחה אפילו ר"מ מודה דרואין: בדוקין. מיייל"ח כמו הנוטה דקום שמים (פשיעה מ) אס מוס זה דוק שבעין: פולי עלמא. אפילו ר'
יהודה מודה דאסור מפני שמשמנה לאחר המיתה ויש דוק שנראה לאחר שחיטה מוס קבוע שאילו ראהו לפני שחיטה היה נראה עובר: צמומין
שבגוף. כגון נקלצה אונן נצברה ידו ללא נשתנה צבילי השחיטה: מהני. בצבורות נמי דיקא דמשום גזרה קאסר ליה וקנסא קניס כדי שלא
ירגיל עוד מדלל קתני ר"מ אוקר דנהוי משמע דאסורו תלוי בגופו שאין ראייתו לאחר שחיטה כלום אלא הואיל ועבר שחטו שמע מינה זהו טעמו
של דבר מפני שהקיל לשחטו ותלה ר"מ הדבר ברשעו של כהן זה שהקיל צו: אמי ורדינאה. נאה היה ועל שם ורדים היה נקרא. ולי נראה מאתמו מקום
ששמו ורדינה דלאמרינן צעירויין (דף מט). שנקרא מאנשי ורדינה ואנשים קניס ולי עין צממונן הוי: מאתמול הוה חוי. אס קבוע אס עובר:

א) ועירובין מו: בכורות
א,א) ג) ומ"ק כב. חולין ג,ג
א) נש ונהה מה,א) ד) צ"ב
לא: ע"ז ט: א) ט) ובערוך פי'
משנתן ויעט אשל כלומר
אלנות גבוהים והיינו חכמים
גדולים דכמתיב הנה אשר
ארו נלגנון (ויחזקאל לא)
ודלאמרינן פסחים ק"ב.
הירוש לעתק יתלה צבילין
גדולין (בכורות כח, ט) [נש
ע"ש, ט) (דף כו: ט) לפי
ג' מהר"מ לעיל (כו: ז) ל"ל
כדן קין ט' ע"י ענין מה.
דעס נקאש שפיר נאה,
ט) וא"ל דשתי התם דהו
מנו גמרו צדי אדם שצדו
להפריחם מעליו דהא שרינן
קדרות אע"ג דבש"ס
רתמותן הן דפ"פ סרה (שם)
קאמר אס היי עליו צב"ט
אסור לנטולס וא"כ לא נש
כגמרו צדי אדם וי"ל דהתם
מיייר כו'. כ"ל מהרש"ה,
ט) ועירובין מו. כמותו ג,ג
ט) ויע"י חוס"י צממונן ל' ד"ה
מי עבד ומסופת צ"ק ל':
ד"ה וחכמי ומוס"י צ"ט עב.
ד"ה קופין ומוס"י צ"ט עב.
שליה ד"ה וחכמים ומוס"י
בכורות כח. ד"ה ר"מ
ומוספות וחכס קד. ד"ה
אמר ר' עקיבא:

לעוי רש"י
טייל"א. קודם בעין
שמצמצם את הראיה.

מוסף רש"י

אמר מאן דהוא. אדם
אחד מן הדוח (ויר"ט כב).
אחד מן התלמידים ולא היו
זוכרין אלו שערבו הגמאל
מי היה (והולין ג). באשלי
ברבבי. תלמי עבסי
ומוקס. ויש אומרים
באלנות גדולות. כמו ויע
אשל (ע"ז ט). ואחר כך
הראה את מומו. לאחר
שחיטה ומנחא קבוע
(בכורות כח).